

בעזוהשי"ת

קְרָבָה אֵל
נַפְשֵׁי גְאֻרָה

◆ פרשת צו - פרה תשפ"ד ◆ גליון מ' ◆

התכונות בספר התניא - תחילת פרק ב'

- ◆ מזהרת הפרה - אמונה בכח הנשמה
- ◆ תורה בדבקות וכוחם של גענועים
- ◆ הנפש האלוקית - מקור הקדושה

להארות והערות:

ר' יחיאל יהושע פרישמן: 052-766-2543

לקבלת החוברת בדוא"ל: a7662543@gmail.com

עריכה לשונית:

ר' פנחס גרינבאום: 052-7694649

עיצוב ועימוד:

גפנים - 052-7648003 cmg9090@gmail.com

מאמר הכנה לקידוש

מבאר אך כל יהודי שותף ממש להקב"ה במעשה בראשית

טהרת הפרה - אמונה בבה הנשמה

שלום עליכם ר' שלמה! אה! שמחתי לשמוע שזכית לפורים מרומם לעילא ולעילא! שמעתי שכאשר שרתם 'קלי למה עזבתני' השתפכה נפשך בבכיות ובדמעות שליש ונשפכו ממך דיבורים גבוהים, דיבורים ממקום שלא ידעתי שאתה שייך לשם! דברת על כך שה' יתברך לעולם אינו עוזב אף יהודי, ואם חלילה נדמה ליהודי שהוא נעזב ח"ו, הרי שעליו רק לצעוק לה' על כך, וה' יתברך תיכף ומיד יענהו, כמו שהיה אצל אסתר המלכה, כאשר הסתלקה ממנה רוח הקודש, היא רק זעקה 'קלי למה עזבתני', ומיד חזרה אליה השראת השכינה. אה! דיבורים נפלאים! אשריך!

אוי ר' דוד! ממה אתה מתפעל כל כך? הרי בכלל לא ניצלתי את יום הפורים כמו שתכננתי. רוב היום הייתי עסוק עם הילדים ותחפושותיהם. בהמשך נתקעתי שעה ארוכה בפקק בדרך להורי. למזלי היה על האוטובוס יהודי שהיה ברשותו מעט יין, כך שיכולתי קצת להתבשם ולהתעלות, אבל ביחס להכנות המרובות שהתכוננתי, ולציפיות הגדולות שציפיתי, ס' איז נישט גיווען דאס!

אני לא מבין אותך שלמה ידידי, והרי ראיתי אותך משתתף במניין של כל ספר התהלים בהשכמה. הלוואי וגם אני הייתי זוכה לכך! על מה אתה בדיוק מתלונן?

ואני אומר לך דוד, אין לך בכלל מה לקנא בי. באמירת התהלים כמעט ונרדמתי, איזה ערך יש לאמירת תהלים שכזו?!

"אני לא מקנא" עונה דוד, "אני שמח שלכל הפחות זכיתי בחבר שזוכה למה שאני לא זכיתי".

דוד יקירי, תפסיק להתפעל מזוטות! הרי גם אכן הייתי אומר את כל התהלים בכוונה מרובה, ומנצל את הזמן כראוי כפי שאתה סבור שזכיתי, וכי אז אתה חושב שזה היה מרגש מישהו? אתה יודע כמה אנחנו רחוקים משלימות? אני עוד זכיתי להכיר את זקני זצ"ל, משעות לפנות בוקר של יום תענית אסתר, ועד מוצאי פורים הוא לא היה ישן, מלבד כמה דקות מנוחה בישיבה על כסאו! הוא היה גומר את כל ספר התהלים שלוש פעמים! ומי כבר מדבר על שאר העבודות הגדולות שהוא היה עורך

בריקודים, בחידושי תורה, בהשתפכות הנפש! אחח! דאס הייסט פורים! איפה אני בכלל ביחס אליו? על מה אתה מדבר בכלל?!

דרשתו הנרגשת של שלמה, משום מה לא מוצאת חן בעיניו של דוד... "שלמה" הוא אומר, "אני חושב שאתה טועה. זה מעשה שלו וזה מעשה שלך, הוא בדרגתו הוא ואתה בדרגתך שלך ולמה לעשות השוואות? דע שכמו שאתה מדבר על זקינד בהערכה רבה כל כך, בדיוק כך אני מסתכל עליך בהערכה שאינה נופלת במאומה מהערכתך אליו".

אבל דוד בשלו: "במטותא ממך ידידי, אל נא תכניס בליבי מחשבות גאוה! אני יודע טוב מאוד שאין כאן מה להעריך. נקווה שבשנה הבאה כן אזכה כבר למשהו".

דוד: "מה קרה לך שלמה?! היכן למדת לדבר דיבורים שכאלו?! אין לי ספק שהדיבורים שלך כעת אינם לרצון ה'!"

שלמה: "למה אתה חושב כך? הבט וראה את כל הצדיקים בכל הדורות, וכי לא כך דברו הם על עצמם? הנה עומדים אנו סמוך ונראה ליומא דהילולא של הרבי ר' אלימלך זיע"א, וכי אינך יודע באלו דיבורי שפלות הוא היה מדבר על עצמו?! כמה הוא היה חוזר ואומר שהוא בכלל לא התחיל בעבודת ה'! ואם הוא אמר כך על עצמו, מה יענו אזובי הקיר?!"

דוד: "אני לא יודע מה לענות לך, אני לא עובד ה' גדול כמוך, אבל אני מרגיש שאתה טועה!"

שלמה: "אתה יודע מה, הנה דוד שלי, המשפיע הדגול שליט"א הגיע לארה"ק לרגל ימי הפורים והוא טרם הפליג לדרכו. יש לו דעת והבנה רבה בעבודת ה', אפילו הרבי שליט"א ביקש ממני פעם להראות לו את מאמריו בחסידות. הבה נא נלך אליו, והוא יפשוט לנו את ספקותינו".

וילכו שניהם יחדיו. הדוד הדגול קיבל את פניהם בשמחה: ברוך הבא שלמה היקר! מה שלומך? זאלסט האבן אויס גיפועלט אלעס גוט אין פורים!

ומי הוא זה ואי זה הוא הצדיק הלזה שהבאת עמך לבית מלוני?

שלמה: "קוראים לו דוד, אנחנו ידידים רבות בשנים. באנו אל הדוד שליט"א לבקש שיאיר את עינינו בסוגיא שנחלקנו בה. סוגיא שלי עצמי יש עליה מראי מקומות ללא שיעור, ואילו לחברי דוד אין בכל מקורות לשיטתו, אבל הוא טוען שתחושת הלב שלו היא שאני לא צודק. נשמח לשמוע את דעתו של הדוד בנידון".

המשפיע: "פתחו פיכם ויאירו דבריכם".

שלמה: "דברנו על פורים ועל עבודת הצדיקים ביום הגדול הזה. סיפרתי לידידי על הסבא שלנו זצ"ל, כיצד שהוא ערך הוא היום הגדול והקדוש הזה. ולעומת זאת דברנו על הפורים שלנו הקטנים. אני טענתי שלמרות שהיו הרבה אנשים שהיו מסכימים לשלם הון רב כדי לזכות לפורים כמו שלי, אבל פשיטא שאין זה רצון ה' שנתגאה בכך. אדרבה עינינו הרואות כיצד כל הצדיקים זיע"א היו משפילים ומקטינים את עצמם. בכל כוחם ומאודם ברחו משמץ של הרגשת ישות וסיפוק מעבודתם".

דוד: "לי אין כל כך הרבה ידיעות כמו ידידי שלמה, אבל הדיבורים האלו לא נשמעים לי נכונים כלל ועיקר. לא נראה לי שזהו רצון ה' מאנשים כערכנו לחשוב ולדבר כדברים הללו.

הדוד המשפיע הדגול שמע בכבוד ראש את שני הצדדים, וכאשר סיימו שניהם להציג כל אחד את עמדתו בטוב טעם ודעת, פתח את פיו בחכמה ואמר: הנה נגשים אנו לשבת-פרה. ננסה להבהיר את הדברים בשילוב הכנה דרבה לשבת קודש זו.

החברים ששו על ההזמנות, ושלמה הוסיף: "אולי בזכות שבת-פרה גם נזכה סוף סוף לאיזושהי התעלות אמתית.

"מה עניינה של מצוות פרה?" פתח המשפיע. "פרה אדומה מטהרת מטומאת מת. ומה זו טומאת מת? מה זה מיתה? המהות של המיתה הוא, שהנשמה והגוף אינם מחוברים. הנשמה היא דבר קדוש, והגוף יכול גם הוא להיות קדוש, אבל רק בתנאי שהוא מחובר עם הנשמה. אם הגוף נפרד מהנשמה, זוהי מיתה!

כעת אשאל אתכם שאלה: האם ברור לכם שיש לכם נשמה?

שלמה: "מאי משמע? הנה אני רואה שאני חי, משמע יש בי רוח חיים. אבל הלוואי ואזכה לבחינת רוח! אבל נשמה? לא יודע!

המשפיע: "הבנתי שזו תהיה תשובתך. אבל אתה צריך להבין, כאשר אנחנו מספרים על הרבי ר' אלימלך זיע"א ושאר הצדיקים שהשפילו את עצמם בדבריהם, יש לדעת את ההבדל הגדול שיש בינם לביננו.

אצל הצדיקים הקדושים שאתה מדבר עליהם, הייתה חקוקה בעומק מורשי לבבם הידיעה וההבנה הברורה במעלת הנשמה הקדושה ששוכנת בקרבם! פירושה של ידיעה זו הוא, שלקב"ה יש נחת רוח ממעשיהם באופן שאי אפשר לתאר ולשער! שאצל הקב"ה חשובה כל מצוה וכל מעשה הכי קטן שנעשה, וכל העולמות כולם

תלויים בעבודתו של היהודי!

אחרי שידיעה זו הייתה מושרשת אצלם בעמקי העמקים של הנפש, או אז הם היו יכולים לייסר את עצמם שאין בעולם מי שיותר גרוע מהם, כפי שמצינו אצל משה רבנו ע"ה שדווקא בגלל שידע את גודל מעלתו, דווקא לכן היה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה, כי כפי גודל מדרגתו השיג והבין מה נדרש ממנו, ועד כמה חשוב לעבוד את ה' בשלימות הגדולה ביותר שתתכן.

כל זה אמת ויציב אצל הצדיקים שכבר הבינו את מעלת הנשמה ואת חשיבותה אצל הקב"ה. אבל מי שעדיין לא הגיע למדרגה זו, הוא אינו יכול לדבר דיבורים שכאלו!

כאשר יהודי לא מאמין בכח של הנשמה ששוכנת בקרבו, הוא מפריד בין הגוף לנשמה. זה נקרא טומאת מת!

על זה באה טהרת הפרה, לטהר את היהודי מטומאה נוראה זו, לחבר את היהודי אל הנשמה שלו, להביא אותו להאמין בכח הנשמה שלו, שידע עד כמה חשובים ורצויים מעשיו אצל הקב"ה!

שלמה: אכן דברים כדורבנות! אבל לפי זה קשה להבין למה הפרה מטמאה טהורים, וכי איך יתכן לומר שגילוי כח הנשמה ייחשב לחסרון בבחינת טומאה?

המשפיע: שאלה טובה שאלת בני! שמא יש לבאר זאת, כי הצדיקים הגדולים, הכהנים שבכל דור ודור אשר תפקידם ושליחותם היא לטהר ולרומם את עם ישראל, הם צריכים כביכול לטמא את עצמם, לדבר על עצמם כדיבורי שפלות על כך שהם לא זכו לעבוד את ה' כראוי. אבל לאנשים כערכנו שעדיין אינם מכירים בשלימות בחשיבות נשמתם, עבודתנו היא אדרבה, להחשיב כל מעשה קטן שעושים, ולדעת את גודל הנחת רוח שאנו גורמים לעילא בכל מעשה קטן. רק לאחר מכן, בשעת חשבון - הנפש, יש להתבונן מה עוד עלינו לתקן ולשפר.

דוד: "לפי דבריכם קבלנו אור חדש דברי חז"ל 'כל האומר ויכולו נעשה שותף לקב"ה במעשה שמים וארץ'. מעודי תמהתי איך יתכן לומר כדברים הללו. כעת אני מבין. שבת קודש היא כמו הנשמה של העולם, החיות שהקב"ה מכניס בעולם כמו הנשמה בגוף. כמו שאמרו חז"ל 'מה הנשמה ממלאה את כל הגוף, כך הקב"ה ממלא את כל העולם'. לכן בשבת קודש, כאשר אנו עם הנשמה היתירה, יש בנו יותר כח להאמין בכח הנשמה שלנו, ובגודל הנחת רוח שאנו גורמים לה' יתברך בעבודתנו. על ידי זה אנחנו מטהרים את העולם מטומאת המת שבו, ולכן אנחנו נחשבים ממש כשותפים.

המשפיע: "גיוואלדיג!!! אמת ויציב! ואוסיף מעט על דבריך הנכוחים והנפלאים: כאשר יהודי מתחזק לפני הקידוש להאמין בנשמתו של כל השבוע, וביתר שאת בנשמתו היתירה דשבת קודש, בזה גופא הוא מחבר את כל העולם לה' יתברך, וכך הוא מטהר את כל העולם מהטומאה בה הוא שרוי, טומאת מת המפרידה כביכול בין העולם לקב"ה, כביכול העולם הוא דבר נפרד ממנו יתברך ח"ו".

לשמע הדברים המאירים קפץ שלמה ממקומו ואמר: "עכשיו אני מבין שהדברים שציטטתי בשמם של צדיקים, הרי בשבילי הם ממש בבחינת טומאת מת רח"ל! עכשיו גם מתחזקת בקרבי הציפייה לביאתו של אליהו הנביא זכור לטוב שיביא לנו שוב אפר פרה לטהרנו מטומאה נוראה זו!

"אכן כן" חתם המשפיע את השיחה המיוחדת, "אבל אל תשכח שבדיוק בשביל כך יש לנו עכשיו את 'שבת פרה' אשר בכוחה לטהר אותנו מכל הטומאות! ויהי רצון שתזכו להיות שותפים ראויים במעשה בראשית!

סיפורי מעשיות

מעשה ב' ממלך וקיסר

תורה בדבקות ובוחרם של גענועים

ואזי נזכר המלך, שְׁכָבַר נְתַחְתֵּנוּ הוּא עִם הַקִּיסָר מִקִּדְּם. וְהַלֵּךְ וְכַתֵּב לְהַקִּיסָר, שְׂיִכְיִן עֲצָמוֹ עַל הַחֲתָנָה, כִּי כָבַר נְתַקְשְׁרוּ מִקִּדְּם, כְּנ"ל. וְלֹא רָצָה הַקִּיסָר, אֲךָ לֹא הָיָה יָכוֹל לְהֵעֵז וּלְסַרֵּב, וְהָשִׁיב לוֹ, שְׂיִשְׁלַח הַמֶּלֶךְ בְּנֵו אֱלִיִּו, וְיִרְאֶה אִם יִוּכַל לְהֵגֵ מַדִּינֹת אֲזִי יִשְׂיֵא בְתֵו אֱלִיִּו; וְשְׁלַח בְּנֵו אֱלִיִּו (הֵינֵו שְׂתַמְלֵךְ שְׁלַח בְּנֵו לְהַקִּיסָר, כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַקִּיסָר, כְּנ"ל). וְהוֹשִׁיבוּ הַקִּיסָר בְּתוֹךְ הַדֶּר וּמִסָּר לוֹ נְיָרוֹת שֶׁל עֶסְקֵי הַמְּדִינָה, לְרְאוֹת אִם יִוּכַל לְהֵגֵ אֶת הַמְּדִינָה.

אכן אליבא דהאמת לא שייך להנהיג את המדינה רק בכך שישב בחדר עם הניירות של עסקי המדינה, אלא מוכרח לבוא בפועל השידוך עם בת הקיסר. ורוצה לומר שאמנם כאשר היהודי יושב והוגה בתורה, זהו הדבר הגדול והנפלא ביותר שיתכן. אכן כדי לתקן עולם במלכות ה', צריך להנהיג את אור ה' בעולם הזה בפועל, וכמאמר הבעש"ט הקדוש זיע"א שכל יהודי צריך לעבוד בפועל בל"ט המלאכות, כדי לברר את מציאות ה' בכל מקום בעולם.

והנה על פי האמור נשאלת שאלה, כיצד פועלים התלמידי חכמים - אשר תורתם אומנותם - את תיקון העולם. ומבאר הבעש"ט זיע"א שהצדיקים מבררים את כל הביורורים

התבאר בפרקים האחרונים גודל החיוב לשלב בין דרך הרחמים לדרך המושפט, לשדך בין הקיסר והמלך. והנה באמת קשה מאוד לאדם לקבל את האמת הזו, ואת ההבנה שרק כך יגיע לשלימות. ובפרט קשה הדבר לאלו הצועדים בדרך הקיסר, במדת הרחמים. אבל היות שזוכר את ההבטחה להתחתן יחד, לא נותרת לו ברירה, וצריך לבדוק אם אכן בכוחו של בן המלך להנהיג את המדינה, דהיינו לגלות את אור ה' בעולם ולתקן עולם במלכות ש-ד-י.

לכן -

והושיבו הקיסר בתוך הדר ומסר לו נירות של עסקי המדינה, לראות אם יוכל לנהג את המדינה.

הרחמים של בת הקיסר, מתוך הכרה פנימית באהבת ה' יתברך אליו ובגודל הנחת רוח שמעשיו מעלים למעלה. הצדיקים הללו יכולים להנהיג את המדינה בישיבה בחדרם והתבוננות בניירות בלבד.

אכן מאידך גיסא, אם יתפוס רק בדרך של בת הקיסר, במדת הרחמים בלי קבלת עול בצורה מספקת, באופן שכזה פשיטא שלא יוכל להנהיג את המדינה. לכן כאמור לעיל אין הקיסר מתעסק עם הנהגת המדינה, וההנהגה שייכת בעיקר למלך.

וְהָיָה מֶלֶךְ הַיָּה מוֹתָנֵנְעַנְעַ מֵאֵד לְרֵאוֹת אוֹתָהּ, וְלֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְרֵאוֹתָהּ.

כי הנה בזמן לימוד התורה אכן קשה עד מאוד להגיע להשגה זו שהכל באשר לכל הוא מציאות אלוקית. ובכן מה היא הדרך ישכון אור הגיע דרך לימוד התורה להשגת אור ה'?

התשובה לכך היא: געגועים!

הן כך לימדנו הבעש"ט הקדוש זיע"א, אשר הן לפני הלימוד הן באמצעו והן בסופו יחשוב ויהרהר ב'שיויית'. כך גם לימדונו כל תלמידיו הקדושים, בפרט רביז"ל אשר מגלה לנו את גודל מעלת הגעגועים וההשתוקקות, אשר בכוחם יכול לפעול ולהגיע במציאות למדרגת ממש מעין אלו ששאף וכסף אליהם.

פַּעַם אֶחָד הִלֵּךְ אֶצֶל כְּתָל שֶׁל אֶסְפֶּקְלֵרְיָא, וְרָאָה אוֹתָהּ, וְנָפַל חֲלָשׁוֹת.

בכח הגעגועים והכיסופין, יכול להגיע לידי כך שיראה אותה בפועל. אך לא געגועים של צער וריחוק, אלא אדרבה, געגועים של רצון ושל אמונה שיכול לזכות ולהגיע לכך.

בכח תורתם גרידא, בלי שייצטרכו להגיע בפועל לכל המקומות הנמוכים. אלא מאי, לשם כך נדרש שיהיה לימוד תורתו במדרגה הנכונה, וזה הוא על ידי החיבור של בת הקיסר ובן המלך, השילוב בין מדת המשפט למדת הרחמים. כל הייתה מדרגתם של רשב"י וחבריו שהייתה תורת אומנותם, והיו פטורים מתפילה, כיון שתורתם הייתה במדרגה של תפילה, ויותר מכך. כי התורה היא גילוי אלוקות הגדול ביותר.

וביתר ביאור: הנה ענין לימוד התורה שייך יותר למדת המשפט והמלכות, דקדוק ההלכה והמעשים. ובוודאי שבזה צריך להיות עיקר עיסוקו של היהודי בחייו. אך הלא תפקידו בהאי עלמא הוא, לגלות שמציאות ה' נמצאת בכל מקום ובכל דבר, ואת זה לכאורה לא פועלים בלימוד לבדו. למה הדבר דומה, לאדם שמלמד לנהוג ברכב, גם אם ידע את כל הכללים בעל פה, הרי כל עוד שלא יתיישב בפועל ממש ברכב, עדיין אינו יודע באמת לנהוג.

כמו כן גם כאשר האדם לומד תורה, אין די בכך כדי לברר את מציאות ה' בכל המעשים כולם. והראיה, שהקב"ה מסבב שהוא מוכרח לצאת לפועלו ולעסקיו, לסובב בשווקים וברחובות על המחיה ועל הכלכלה. והדבר באמת מתמיה עד מאוד, והרי יש בכל אלו ביטול תורה ועל מה עשה ה' ככה?

אין זאת אלא שהיהודי מן השורה לא יכול להגיע לשלימות ההכרה בה' יתברך, אלא דווקא על ידי הביטול הללו שהוא מברר בעשייה הגשמית. מה שאין כן הצדיקים הגדולים, אשר תורתם נלמדת בשילוב מדת

בענין זה מובא משל נורא מכמה וכמה צדיקים, רביז"ל והרה"ק מרוזין זיע"א ועוד. המשל מובא בכמה וכמה נוסחאות וגרסאות. נביא אותו כאן כפי שסיפרו ר' אברהם ז"ל.

מעשה במלך גדול שכינס לארמונו ארבעה ציירים גדולים, ופקד על כל אחד מהם לצייר ולכיר את אחת מקירות הטרקלין בתכלית הפאר וההדר. והנה שלושה ציירים עבדו ועמלו במשך חודשים רבים על הקיר שהופקד בידם, ואכן הם הוציאו תחת ידם מלאכת מחשבת כלילת יופי. בהגיע תור הצייר הרביעי להראות את מעשה ידיו להתפאר, הסיר את הלוט שכיסה את הקיר, והנה נגלה לנגד עיניהם המשתאות של הנוכחים, קיר צבוע בשחור בוהק, אשר בו השתקפו כל יצירות הפאר שקישטו את שלושת הקירות האחרות...

בחלק מהגרסאות מובא ההמשך, שלכל אחד משלושת הציירים נתן המלך את שכרו משלם בעין יפה, ואילו לרביעי הניח את הכסף למול המראה, ואמר לו: קח את שלך מהמראה ולך...

אך ר' אברהם ז"ל המשיך את המשל באופן אחר. כי לצייר הרביעי אמר המלך: הנה לכולם נתתי את שכרם והם הלכו להם, אבל את שכרך אני משאיר אצלי. כי הם עשו כפי יכולתם ומגיע להם שכר כפי פועלם. אבל מי שהולך בדרך של כיסופין, הרי יכולים במעשיו לראות השתקפות של כל המדרגות הנוראות של הצדיקים. הוא מכיר ומבין שהוא אינו מסוגל להגיע למדרגות של הצדיקים, אבל הוא כוסף ומשתוקק לכך. והרי זה כמו מדת המלכות אשר מצד עצמה לית לה מגרמה כלום, אבל בה רואים את כל הדרגות מריש כל

דרגין עד סוף כל דרגין. וכאשר תחזינה עינינו אשר גם בכפית קטנה יכול להשתקף חדר שלם. כי כך הטביע הקב"ה בעולמו, שעל ידי השוקה יכול להגיע לכל המדרגות.

אך זאת יש לזכור כי ברגע שיסיר את המראה, ויפסיק מכיסופיו, שוב לא ישתקפו בו כל המדרגות...

וכאשר הקב"ה מוצא את לבבו של היהודי נאמן לפניו, וכולו אחוז בתשוקה וגעגועים, הנה את שכרו הוא משאיר כביכול אצלו, ובכך הוא אומר לו: אל תלך ממני! תישאר עמי במחיצתי! וכאשר תהיה כאן אתי, שוב אין חסר דבר מבית המלך!

(ובוודאי שגם הגרסאות האחרות אינן חולקות על יסוד זה, אלא הם מיירי במתרפה ממלאכתו, מה שאין כן במי שאינו מתעצל אלא עושה ככל אשר בכוחו לעשות. ועוד חזון למועד להרחיב בדקות העניינים).

והעיקר למעשה הוא, להשתוקק מתוך חיבור וקרבה, לא מתוך ריחוק. להאמין בלב שלם שהמלך ישלם את שכרו. בן המלך התגעגע והשתוקק באופן שהאמין וחיכה לראות בתוך תורתו את אור הרחמים וקרבת ה'. וכבר אמרו חז"ל 'מתוך שא לשמה בא לשמה'. ואמנם לא תמיד רואים זאת מיד, אבל צריך לשאוף תמיד להגיע לבחינת 'לשמה', ולהאמין שזה הוא רצונו בפנימיות לבבו, אלא שרצון זה מכוסה בלבושים והסתרות. וכאשר ילמד באופן זה, פתאום יבוא עליו האור הגדול!

הנפש האלוקית - מקור הקדושה

כל שאיפותיו לרוחניות, וכלשונו הקדוש בפרק ט"ו.

שתכלה אליו נפש כל חי לירבק ולהכלל באורו. וגם נפשו ורוחו אשר בקרבו כך יאתה להן להיות כלות אליו בחשיקה וחפיצה לצאת מנרתקן הוא הגוף לדבקה בו רק שבעל כרחן חיות הנה בתוך הגוף,

ובהקדמת שער היחוד והאמונה כותב כל על מדרגות הצדיקים שהם תמיד בבחינה זו:

כלות הנפש בטבעה אל בוראה כאשר תתגבר נפש השכלית על החומר ותשפילו ותבניעוהו תחתיה אזי תתלהב ותתלהט בשלהבת העולה מאליה. וראה עוד שם: כי הוא חיינו ממש וכאשר האדם אוהב את נפשו וחיוו. כן יאהב את ה' כאשר יתבונן וישים אל לבו כי ה' הוא נפשו האמיתית וחיוו ממש.

ונפש זו היא בעצם מהותו האמיתית ומעלתו של היהודי, ולעומת זה הנפש בהמית, שהיא רק משמשת כ'קליפה' לנפש זו, [אמנם היא קליפה

בפרק הראשון למדנו על מענה הבעל התניא לחסיד, שהנטיה שלו לגשם וחומר נובעת מנפש הבהמית והארכנו שעליה דייקא נאמר "אשר בחר בנו" ועל ידה נשלמת כוונת הבריאה לגלות את ה' גם במקום שהוא נסתר, ולאחרו במקום הפירוד.

כאשר החסיד כבר מבין שכל הנסיונות והתאוות הם במכוון, מתעוררת אצלו שאלה הפוכה, אם כן מהיכן יש לו גם רצונות לטוב והרבה רגשי קודש, והוא בא לשאול את רבו על כך, ויותר מכך מבקש החסיד להבין היות ועיקר רצון ה' בבריאת העולם הזה, היא דוקא ה'התנברות' על הקשיים, ולהאיר את החושך, אם כן מה בכלל תועלת בימי העלייה והרוממות. ועל כך ממשיך הרבי האדה"ז ומגלה באזני החסיד:

ונפש השנית בישראל היא חלק אלוה ממעל ממש

כמו שיש לך 'נפש חיונית בהמית' כמו לכל בני האדם, כך יש לך 'נפש נוספת' המיוחדת לעם ישראל, והיא 'נפש אלוקית רוחנית' שטבעה היא להמשך לשרשה למעלה, כי מהות חיות זו היא 'חלק אלוה ממעל', וממנה באים ליהודי

שייך בדבר שיש בו פרטים וחלקים, ולוקחים חלק אחד מהם, ואם כן איך שייך לומר אלו ב' תיבות יחד 'חלק אלו' והרי אם הוא 'אלוק' הרי הוא ענין רוחני בלתי מוגבל וממילא אינו 'בר חלוקה'.

נחוצה כמו פרי שצריך קליפה לשמירתו ותועלתו, וכמבואר כל זה לעיל, שבלעדיה לא יהיה כל מעלה לנפש האלוהית ויבואר עוד להלן, ובוזה מובן היטב מה מקורם של רגשי ההשתוקקות ורצונות לרוחניות כי הם באים מעצם ועיקר נשמתו.

ויש להבין ענין זה מהו 'חלק אלו' ממעל¹ וכן יש לבאר בכלל פירוש תיבות אלו הנראות לכאורה סותרות זו את זו, כי כאשר מדובר ב'אלוהות' הרי זה ענין רוחני 'פשוט'² שאין שייך בו ענין של כמות והגבלה, ומאידך ענין 'חלק'

1 בכמה מהספרים הקדושים ביארו בדרך הפנימיות ובשפת ה'קבלה', מהיכן חוצבה ונשתלשלה נשמה זו, ואיה שורשה בגביה מרומים, ואנו באים על פי דרכנו בדרך השווה לכל נפש.

2 זל"ק בתורה אור (דף ק"ה, ועוד הרבה) מה שאין כן באור אין סוף עצמו לא שייך כלל ענין ההתחלקות וכו' כי הרי הוא פשוט בתכלית הפשיטות בלתי גדר ההשפעה עדיין לשום ענין פרטי בו. וזה לשון רמח"ל (ספר העיקרים) עוד צריך שתדע שהמצוי הזה יתברך שמו אין בו שום הרכבה ולא רבוי בשום פנים אלא הוא פשוט בתכלית הפשיטות ואין שייך בו שום ענין מעניני הגופים ומקריהם והוא משלל מכל גבול וגדר מכל יחס ומכל חק טבעי, וכן הוא